

ALERT

Prezes UOKiK przygląda się klauzulom waloryzacyjnym w umowach z konsumentami

CZYM SĄ KLAUZULE WALORYZACYJNE I JAKIE PODSTAWOWE WARUNKI POWINNY SPEŁNIAĆ W OBROCI B2C?

Zasadniczo, klauzule waloryzacyjne uprawniają przedsiębiorcę do modyfikacji warunków zaciągniętych przez konsumentów zobowiązań w trakcie ich trwania. Zmiana ta dotyczy w szczególności dostosowania wysokości wynagrodzenia / świadczenia określonego w umowie w związku ze wzrostem inflacji.

Warto zaznaczyć, że stosowanie klauzul waloryzacyjnych w umowach z konsumentami nie jest co do zasady zabronione, o ile klauzula spełnia określone wymagania.

W szczególności, taka klauzula powinna być jasna i zrozumiała dla konsumenta. Powinna również określać maksymalny poziom/procent, o jaki świadczenie może wzrosnąć, tak by skutki zobowiązania były w każdych warunkach możliwe do przewidzenia dla konsumentów. Taka klauzula nie może również przenosić wyłącznie na konsumenta negatywnych skutków aktualnej sytuacji gospodarczej.

Innymi słowy, zgodnie z poglądem Prezesa UOKiK, przedsiębiorca nie powinien niewspółmiernie obciążać konsumenta dodatkowymi kosztami związanymi ze zmianą sytuacji gospodarczej w związku ze wzrostem poziomu inflacji.

Co więcej, klauzule waloryzacyjne powinny zabezpieczać obie strony kontraktu tj. przewidywać również możliwość obniżenia wysokości świadczenia przy obniżeniu poziomu inflacji. Warto pamiętać

także, że konsumenci powinni mieć w takich sytuacjach prawo do wypowiedzenia umowy bez ponoszenia dodatkowych obciążeń finansowych.

Dodatkowe ograniczenia mogą także wynikać z przepisów szczególnych odnoszących się do określonego rodzaju umów.

Warto odnotować, że według ostatnio opublikowanego stanowiska Prezesa UOKiK umowy zawierane na czas określony nie powinny podlegać jednostronnym modyfikacjom dokonywanym przez przedsiębiorcę w zakresie ich istotnych elementów, w szczególności ceny.

JAKIE DZIAŁANIA PODJĄŁ OSTATNIO UOKiK?

Pod koniec stycznia 2024 r. Prezes UOKiK poinformował o wszczęciu postępowania wyjaśniającego wobec operatora komórkowego Vectra. Sprawa dotyczy stosowania w umowach z konsumentami klauzul upoważniających do zmian wysokości opłat za usługi telekomunikacyjne w zależności od sytuacji gospodarczej.

Prezes UOKiK uważa, że stosowane przez Vectrę klauzule są niejednoznaczne i mogą być nieczytelne dla konsumentów. Przyznają one bowiem przedsiębiorcy jednostronne uprawnienie do zmian wysokości świadczenia i nie precyzują w sposób dostateczny sytuacji, w których takie zmiany będą mieć zastosowanie ani ich zakresu. Tym samym Vectra uniemożliwia konsumentowi weryfikację kryteriów dla dostosowania świadczenia.

Co więcej, w ocenie Prezesa UOKiK, sposób redakcji i rozmieszczenia tekstu utrudnia konsumentom zapoznanie się z podstawowymi warunkami umowy i podjęcie świadomej decyzji o wyborze usług tego operatora.

Na ten moment Prezes UOKiK po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego postawił spółce Vectra zarzuty stosowania niedozwolonych postanowień umownych. Jeżeli powyższe zarzuty zostaną potwierdzone, spółce grozi kara w wysokości do 10% obrotu. Prezes UOKiK w tej sprawie może również nałożyć karę na osoby zarządzające spółką, o których mowa w art. 6a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w wysokości do 2 mln zł.

Należy podkreślić, że nie jest to pierwsza interwencja Prezesa UOKiK dotycząca stosowania tego typu klauzul. Przykładowo, od września 2023 r. toczy się postępowanie wyjaśniające wobec operatorów sieci komórkowych Orange Polska, P4 (Play) oraz T-Mobile w sprawie wprowadzenia klauzul inflacyjnych w umowach na czas określony.

W ostatnim czasie Prezes UOKiK zapowiedział również przeprowadzenie badania rynku

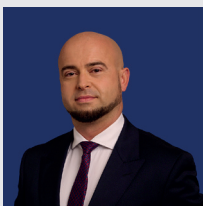
deweloperskiego. Będzie się ono toczyć w ramach postępowania wyjaśniającego dotyczącego oceny pod kątem abuzywności stosowanych przez deweloperów w obrocie konsumenckim klauzul waloryzacyjnych. W ramach postępowania wyjaśniającego wezwania do przekazania informacji i niezbędnych dokumentów otrzymało 87 przedsiębiorców, a wobec jednego toczy się już postępowanie wyjaśniające.

JAK MOŻEMY POMÓC?

Z chęcią pomożemy Państwu w weryfikacji stosowanych klauzul waloryzacyjnych pod kątem zgodności z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa i najnowszymi zaleceniami Prezesa UOKiK oraz w razie potrzeby dostosujemy klauzule do wspomnianych wymagań.

Zespół SSW na bieżąco monitoruje proces legislacyjny i projekty ustaw mogące wpłynąć na sposób zarządzania przedsiębiorstwem. Będziemy Państwa nadal informować o kolejnych istotnych zmianach w prawie.

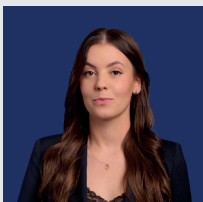
ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

Jakub Jędrzejewski

Partner

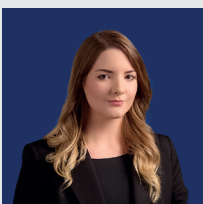
jakub.jędrzejewski@ssw.solutions

Joanna Kanicka

Associate

joanna.kanicka@ssw.solutions

Zuzanna Kaźmierczak

Associate

zuzanna.kazmierczak@ssw.solutions